

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕРТОРІВ ДЛЯ СОНЯЧНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Стаття присвячена аналізу різних типів інверторів, вказано їх призначення, особливості, сфери застосування.

Ключові слова: сонячна панель, контролер заряду, регулятор, акумулятор.

Abstract

The article is devoted to the analysis of different types of inverters, their purpose, features, scope are specified.

Keywords: solar panel, inverter, regulator, battery.

Вступ

Впровадження нових технологій, що потребують менших затрат на монтаж, налагодження та ремонт. Інвертор представляє собою пристрій, що дозволяє перетворювати постійний струм, отриманий від сонячних батарей в змінний струм.

Постійний струм, вироблений фотоелектричною установкою, може використовуватися і без перетворення, однак на практиці більшість електроприладів і централізована електрична мережа використовують змінний струм. Саме тому інвертор для сонячних батарей практично незамінний. Його раціональне використання дозволить вирішити цілий ряд проблем, пов'язаних з екологічно небезпечними процесами переробки вуглецевого палива і його заощадженням, зниженням витрат на транспортування палива в територіально віддалені регіони і підвищенням рівня їх енергетичної надійності.

Результати досліджень

Потужність необхідного перетворювача залежить від номінальної потужності сонячних батарей (по стороні постійного струму) і максимальної потужності навантаження по стороні змінного струму.

У разі невеликих фотоелектричних установок (до 5 кВт) можна обійтися одним інвертором відповідної потужності. У разі фотоелектричних систем з більшою потужністю слід встановлювати кілька інверторів, що працюють в каскаді. Це дозволить зменшити ризик простою сонячних панелей в разі виходу з ладу одного перетворювача, так само є можливість аналізу роботи кожного окремого приладу і порівняння ефективності кожного з них.

У багатьох джерелах, ви можете знайти інформацію про те, що потужність інвертора для сонячних батарей на стороні постійного струму повинна бути на 20-30% вище, ніж загальна максимальна потужність сонячних панелей. Однак практика показує, що такий запас може привести до зниження продуктивності фотоелектричної установки. Це відбувається в результаті того, що реальні значення інтенсивності сонячного випромінювання в Україні не так вже й сильно перевищують значення $1000 \text{ Вт} / \text{м}^2$ вказані в паспортних даних до сонячних батарей. До того ж слід взяти до уваги, що при високих температурах (в літній час, коли ми маємо максимальну кількість сонячного випромінювання) продуктивність сонячних панелей падає. Так само є незначні втрати в проводах і при запиленні сонячних панелей.

Продуктивність інвертора в залежності від завантаження сонячними батареями. Дивлячись на експлуатаційні характеристики перетворювачів можна побачити, що ефективність роботи інвертора знижується в нижньому діапазоні потужності. Явне зниження ефективності починається при навантаженні інвертора нижче 30% від номінальної потужності. Оскільки, щонайменше, 40% сонячного випромінювання потрапляє на сонячні батареї в діапазоні $100 - 400 \text{ Вт} / \text{м}^2$ (в діапазоні понад $1000 \text{ Вт} / \text{м}^2$ не більше 10%) то завищення потужності

інвертора може привести до істотного зниження ефективності перетворення струму.

На підставі цих даних, слід приймати потужність інвертора значенню від 90% до 120% від номінальної потужності сонячних батарей. Краще брати до уваги географічне розташування сонячної фотоелектричної системи (90% на півночі і до 120% на півдні).

Ще один аргумент на користь установки менших інверторів - вартість. Перетворювач може становити 30% від загального обсягу інвестицій. Його завищення призводить до небажаного збільшення загальної вартості фотоелектричної системи.

Висновки

Аналіз різних типів інверторів показує ефективність кожного з них в певному секторі використання. В залежності від потрібної точності робіт і вартості інвертора можна підібрати інвертор, який би в повній мірі задовольняв вимогам роботи сонячної електростанції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ирвинг М., Готтлиб. Источники питания. Инверторы, конвертеры, линейные и импульсные стабилизаторы.. — 2-е изд. — М.: Постмаркет, 2002. — 544 с.
2. Як самостійно підібрати інвертор для сонячної електростанції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://solarsystem.com.ua/blog/yak-samostijno-pidibraty-invertor-dlya-sonyachnoyi-elektrostantsiyi> // (дата звернення 06.03.2020). — Назва з екрана.

Олексій Вікторович Бабенко – к.т.н. доцент кафедри електротехнічних систем електроспоживання та енергетичного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: oleksij_babenko@ukr.net.

Вадим Анатолійович Богородіченко – студент групи Е-18мс, факультет електроенергетики та електромеханіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Aleksey V. Babenko – *Cand. Sc. (Eng), Assistan Professor of the department of electrical systems of power consumption and energy management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.*

Vadim A. Bogorodichenko – Department of Power Engineering and Electromechanics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.